

Savjeti

za stvaranje zdravog odnosa prema digitalnoj kulturi i ekranima:

1. Preuzmite odgovornost u odabiru sadržaja koji se gleda
(crtiči moraju biti primjereni dobi djeteta, treba izbjegavati agresivne, zastrašujuće i jako dinamične sadržaje)

2. Ograničite vrijeme gledanja crtića
(vremensko određenje mlađoj djeci može biti preapstraktno pa s njima možete dogovoriti broj crtića koji ćete pogledati)

3. Nemojte naglo prekidati djetetovu aktivnost gledanja ekrana

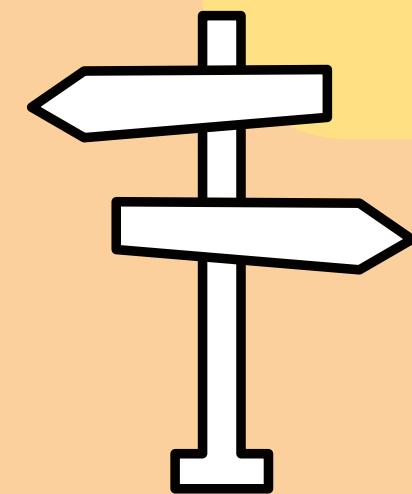
(gašenjem televizora ili uzimanjem mobitela iz ruke bez najave jer crtici u djetetovu mozgu potiču stvaranje hormona sreće – serotonina pa takva radnja kod djece stvara negodovanje, otpor i plač jer smo im naglo oduzeli sredstvo koje im stvara zadovoljstvo, a to nije primjerno. Najavite i dogovarajte s djecom kraj gledanja crtića.)

4. Bilo bi dobro da djeca gledaju ekrane s veće udaljenosti

(na televiziji umjesto na mobitelu ili tabletu)

5. Gledajte televizor s djetetom

(kako biste spriječili loše utjecaje na dijete i kako biste mu objasnili ono što je vidjelo, a možda nije razumjelo, kao i podrška u razvoju kritičkog mišljenja)

6. Ne koristite televizor kao metodu smirivanja ili kao kaznu

(vi budite djetetova sigurna luka i pomozite djetetu u razvoju samoregulacije emocija)

7. Ne koristite crtiće kao nagradu

(npr. „ako pojedeš dobit ćeš crtić“, neka gledanje televizora bude planirana aktivnost podređena dnevnom rasporedu)

8. Ugasite televizor kada ga nitko ne gleda

(istraživanja pokazuju da se djeca dvostruko kraće igraju s igračkom kada je televizor upaljen što ometa razvoj pažnje kod djeteta - ometajući pozadinski ekran otežavaju djeci koncentraciju na aktivnu izravnu igru)

9. Neka televizor ne bude u dječjoj sobi

10. Djeca ne bi trebala gledati ekrane 60 minuta prije spavanja

(plava svjetlost ekrana ometa stvaranje hormona za spavanje - melatoninu. Istraživanja pokazuju da djeca koja gledaju ekrane prije spavanja kasnije zaspaju i kraće spavaju, a san je neophodan za pravilan rast i razvoj djeteta)

11. Budimo djeci dobar primjer:

ako mi odrasli provodimo puno vremena pred televizorom ne možemo od djece očekivati da doziraju svoje vrijeme pred ekranima.

Kada su ekrani dobra opcija?

- Kada je **sadržaj edukativan** i primjereno dječjem razvoju
  - Kada je sadržaj **interaktivno**, ne pasivizira djecu
  - Kada je **vrijeme gledanja prilagođeno** dobi djeteta
    - Kada **roditelj gleda zajedno s djetetom** u svrhu nadzora sadržaja i podrške u razumijevanju

Kako odabrati kvalitetan i primjereni sadržaj za dijete?

Trebamo se pitati slijedeća pitanja:

- Potiče li sadržaj djecu na **kreativnost**, postavljanje pitanja, korištenje **mašteli** ili će moje dijete pasivno sjediti i gledati?
Potiče li znatiželju?
  - Predstavlja li sadržaj **realan pogled** na svijet i ljude?
  - Promiče li sadržaj **pozitivan odnos prema različitosti**?
Predstavlja li sadržaj uopće različitost među ljudima?
- Ima li program koji dijete gleda puno propagirajućih **reklama**?
- Jesam li pogledao koju epizodu crtića da vidim jesu li teme i program sadržaja pozitivni ili negativni? Koja ponašanja se u sadržaju **promoviraju kao poželjna**?
- Kakav će **emocionalni utjecaj** imati taj sadržaj na moje dijete?

Svakako uvijek moramo polaziti od činjenice da je **glavna djetetova aktivnost igra**, a prirodna potreba djece jest **potreba za istraživanjem**. Za optimalan i cjelovit razvoj važno je **učenje iz iskustva** koja uključuju igru, vršnjake, aktivno istraživanje okoline korištenjem svih osjetila, kretanje i fizičku aktivnost, obitelj.

Istraživanja pokazuju da djeca danas provedu više vremena pred ekranima nego igrajući se na vanjskom prostoru.

Osigurajte djeci dovoljno vremena za **slobodnu igru, boravak na otvorenom, čitanje i razvojno poticajne aktivnosti** kako bi neometano učili, rasli i razvijali se te u najvećoj mogućoj mjeri ostvarili svoje potencijale.

Iako stručnjaci nisu još sigurni u kojoj točno mjeri gledanje televizora utječe na djecu, u jednome se slažu – što manje, to bolje.